DUTCH SUBSEA CABLE COALITION

Position paper

Onze digitale bruggen staan op instorten. Wie bouwt de nieuwe?

Urgentie Intercontinentale Open Zeekabels

December 2025

De zeekabel Coalitie roept op om te investeren in nieuwe kabels. Onderstaande laat zien dat onze verbondenheid via zeekabels, ongemerkt, snel verslechtert. Onze economische groei en digitale autonomie staan ernstig onder druk als we niet in actie komen. De keuze is simpel: investeren in open zeekabels vandaag betekent concurreren, innoveren en beschermen van onze autonomie morgen.

Een digital hub-positie is niet vanzelfsprekend

Financiële dienstverlening, handel en logistiek, industriële processen en platformen, onderwijs en wetenschap, overheidsdiensten, defensie - veel sectoren zijn grootgebruikers van intercontinentale dataverbindingen. Sinds de opkomst van het internet heeft Nederland zich ontwikkeld tot één van de belangrijkste digitale mainports ter wereld - tegenwoordig staat Amsterdam nog vierde op de Market Connectivity Score ranglijst van TeleGeography “the world's most connected cities for internet infrastructure”. Het ecosysteem van digitale diensten dat in deze hub is ontstaan stimuleert de concurrentiekracht van ons land, terwijl de diversiteit aan routes zorgt voor strategische autonomie en veerkracht in crisissituaties. Maar een koploper blijven is niet gegarandeerd. Onderzoek van Terrabit voorspelt dat de internationale bandbreedtebehoefte in Nederland tot 2035 met jaarlijks 35% zal groeien, ten minste, als voldoende intercontinentale aansluitingen worden gerealiseerd. Tegelijkertijd zal het merendeel van onze zeekabel verbindingen, de komende jaren worden uitgefaseerd. Nederland heeft momenteel nog maar acht internationale zeekabels waarvan vier ouder zijn dan 25 jaar en ieder moment buiten gebruik kunnen worden gesteld. Nederland heeft momenteel geen telecom investeerder geïnteresseerd in zeekabels en aanleggen hier kent nogal wat drempels:

- De drukbevaren en geopolitiek gevoelige Noordzee
- Hoge aanlegkosten door ondiepe zee en aanwezigheid van veel olie, gas en windenergie-infrastructuur
- Complexe vergunningsprocedures en een verslechterd vestigingskimaat voor datacenters in Nederland

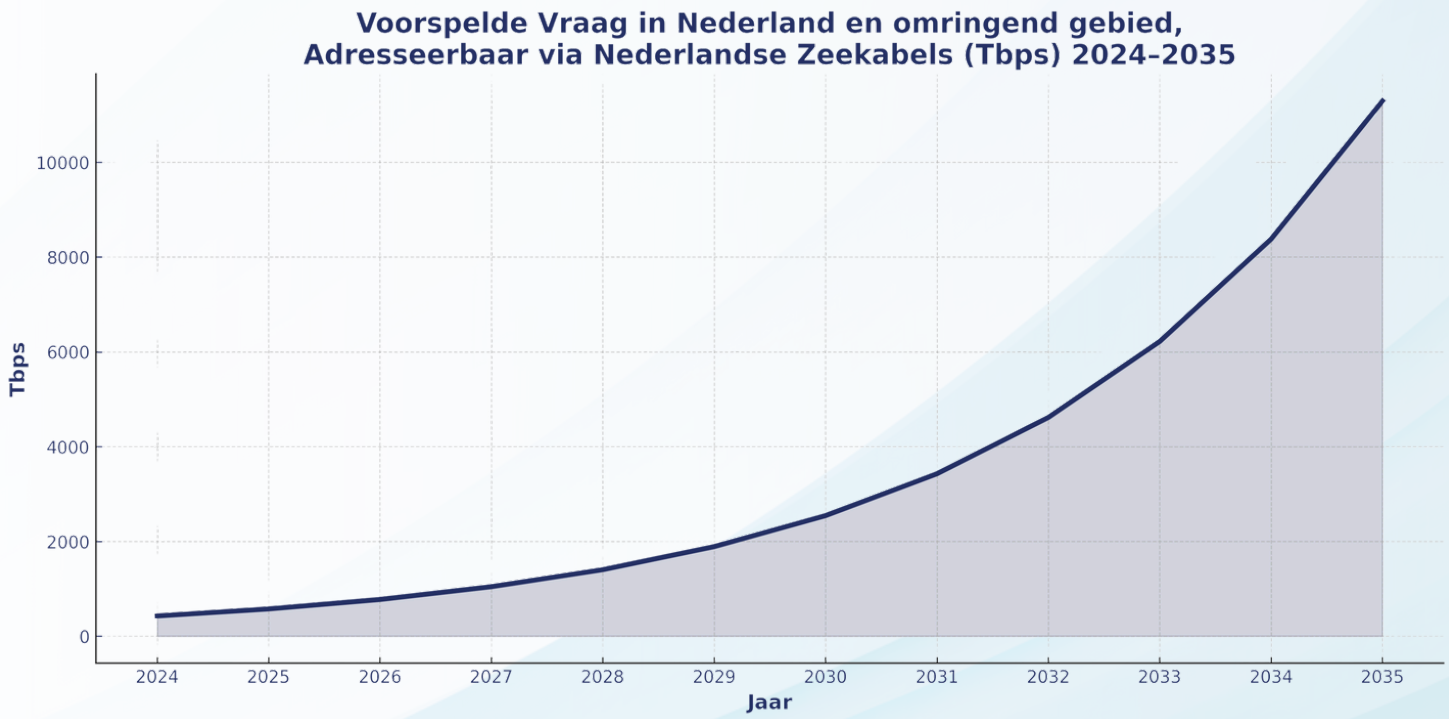

Zeekabels - de bruggen naar de Nederlandse digitale mainport

Zeekabels vormen kritieke infrastructuur – zowel economisch als strategisch. Dagelijks lopen biljoenen dollars aan wereldwijde transacties, supply-chain coördinatie en digitale diensten via zeekabels. Route diversiteit voor netwerkverkeer via een verscheidenheid aan verbindingen via land en zee versterkt de veerkracht van de economie, de samenleving en de defensiecapaciteit in tijden van crisis. Zeekabels zijn maar een klein onderdeel van het totaal aan digitale infrastructuur. Zeekabels zijn te zien als de bruggen van de infrastructuur. Eenmaal aangelegd, gaan ze jarenlang mee. Zonder nieuwe investeringen echter ontstaat er slijtage aan het wegdek en zijn de rijbanen niet meer toereikend voor het toegenomen verkeer. Er ontstaan files en het verkeer zoekt andere routes maar men kan nog steeds naar de overkant. Naarmate er minder verkeer over de brug kan, verhuist steeds meer bedrijvigheid naar beter verbonden locaties. De steeds toenemende congestie veroorzaken een sluipende verplaatsing van mobiliteit en uiteindelijk economische activiteit.

Dit is precies wat nu achter de schermen gebeurt met onze digitale bruggen. Capaciteit blijft achter bij de behoefte en steeds meer bruggen worden buiten gebruik gesteld. Onderhoud, vernieuwing en uitbreiding zijn dringend nodig – soms voor snelheid, soms voor capaciteit. Hoewel ze digitaal zijn, vormen zeekabels infrastructuur van publiek belang. Daarom zetten landen om ons heen - zoals Frankrijk en Portugal - actief in op het aantrekken van nieuwe intercontinentale zeekabels om hun concurrentiepositie te vergroten en hun autonomie te waarborgen. Bijgevoegde grafiek illustreert goed de ontwikkeling van het aantal kabels in Nederland in vergelijking met Frankrijk en Portugal.

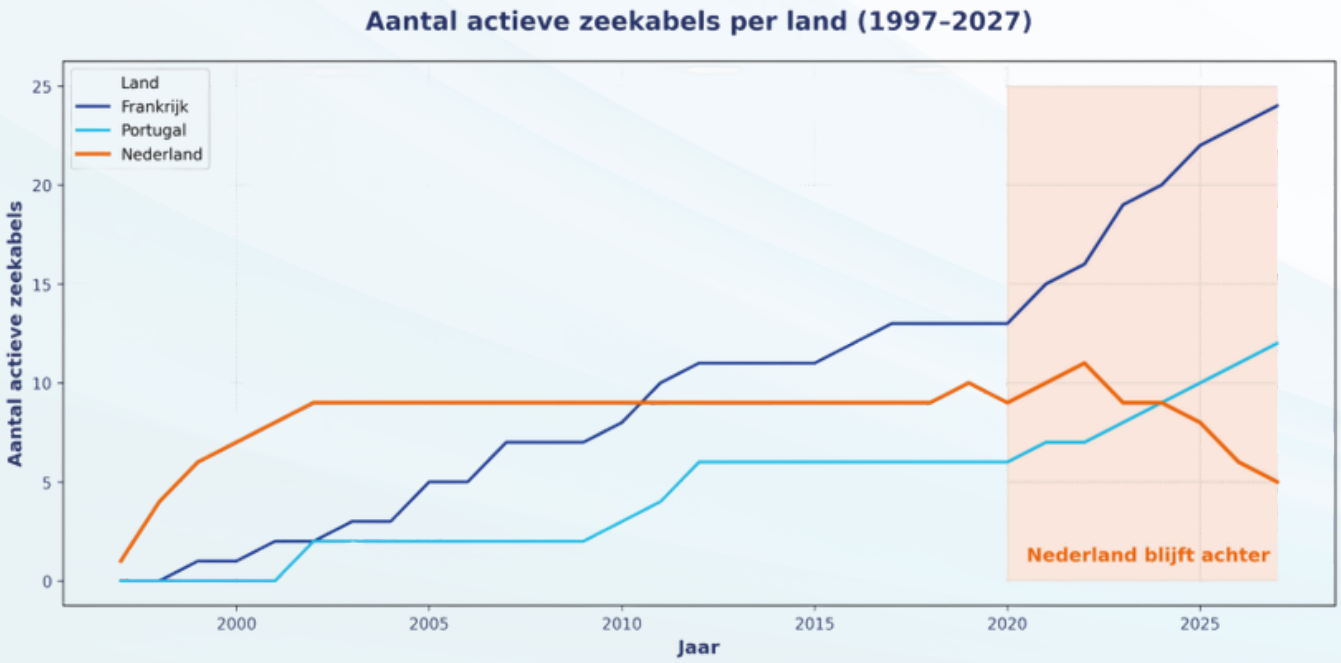

Terwijl anderen investeren in soevereiniteit, dreigt Nederland zijn hubstatus te verliezen

De verschuiving van open naar gesloten systemen

Het klassieke model van consortia, geleid door telecombedrijven, het model dat de Nederlandse digitale hub heeft gebouwd, is vrijwel verdwenen. Ruim 65% van het internetverkeer gaat inmiddels over zeekabels van een paar, met name Amerikaanse, partijen, die hierin pas sinds 2017 zijn gaan investeren. Deze kabels zijn geen open-access systemen. Overcapaciteit wordt nog verkocht, maar als de eigen datatransportbehoefte van Big Tech groeit zal die capaciteit meer en meer voor eigen verkeer benut worden. Met de verschuiving van het bezit van de kabels, verandert ook de keuze van locaties van wereldwijde kabellandingen. Deze gaan niet per sé meer naar de economische of digitale hubs maar vooral naar die plekken waar eigen datacentra staan of gebouwd worden. Er is door het gesloten karakter geen garantie voor gedeeld gebruik met het Nederlandse bedrijfsleven. Landingen op de Nederlandse kust staan niet in de planning. Ondertussen groeien de zorgen dat onze data en onze verbindingen onderworpen zijn aan extraterritoriale wetgeving.

Om Peter Wennink (voormalig CEO ASML) te citeren:

"Als Trump, bij wijze van spreken, de kabels doorknipt, dan is het klaar."

Gevolgen voor cruciale sectoren

De verschuiving van open naar gesloten systemen heeft concrete gevolgen voor onze sectoren:

- De financiële sector is afhankelijk van lage reactietijden en hoge betrouwbaarheid. Ondernemingen kunnen in de toekomst niet concurreren op beschikbaarheid en snelheid. Fintech-startups en scale-ups die van Amsterdam een financieel knooppunt maken, zullen mogelijk vertrekken.
- Wetenschap en onderzoek hebben cruciale spillover-effecten. Deelname aan grote internationale programma's zoals van CERN en Astron brengt de wens van infrastructuurupgrades, wereldklasse technologie, knowhow, talent en een internationale reputatie van betrouwbaarheid met zich mee. De eerste verschuivingen van routering van verkeer via Parijs in plaats van Amsterdam zijn al zichtbaar. Op de lange termijn, zullen met de gemiste kansen ook de spilover effecten wegebben.
- Netherland als handelsland is volledig afhankelijk van complexe logistiek. Zonder bliksemsnelle en betrouwbare transactieverwerking loopt de ruggengraat vast. Schiphol en de Rotterdamse haven liggen plat zonder Track & Trace, digitale douane-afhandeling en data-uitwisseling in de scheepvaart. Het verlies van hyperconnectiviteit betekent het verlies van ons concurrentievoordeel als toegangspoort van Europa.
- Onafhankelijke clouddiensten, de digitale creatieve industrie en (gaming)softwarebedrijven zijn niet alleen afhankelijk van lage latency, maar vooral van brede en betrouwbare uplinks naar andere continenten. Zonder die capaciteit verdwijnen prestaties en voorspelbaarheid en zullen kosten stijgen, met een verschuiving van activiteiten naar beter verbonden hubs buiten Nederland als gevolg. Nederland mist zo de kans om als digitale hub een centrale rol te pakken in de Europese opschaling.

Investeren als vliegwiel

Nieuwe investeringen in intercontinentale en open zeekabels kan nieuw leven blazen in het vliegwiel dat ons in de jaren ’90 en 2000 tot digitale mainport maakte. Open zeekabels ondersteunen een neutrale exchange- en co-location-markt die voortdurend spelers zal aantrekken en als fundament kan dienen voor duurzame economische groei. Spillover-effecten versnellen de vraag naar vaardigheden en gespecialiseerde diensten, ondersteunen MKB’s bij opschaling en keren de braindrain van digitale professionals. Nederland kan zo zijn rol als distributeur en gateway voor pan-Europese projecten versterken en verder uitbouwen met nieuwe R&D-partnerschappen, extra financiering en hoogopgeleide banen. In een Europa dat inzet op technologische soevereiniteit met programma’s als GAIA-X, IPCEI en Horizon, kan ons land zich (opnieuw) positioneren als voorloper en digitale trekker. Door nu in actie te komen zorgen we ervoor dat onze digitale infrastructuur zonder congestie de motor blijft van onze concurrentiekracht, innovatie en strategische autonomie.

Onze digitale bruggen staan op instorten. Wie bouwt de nieuwe?

De situatie is urgent. Het duurt 2-5 jaar van planning tot oplevering om nieuwe kabels aan te leggen, vooral in druk terrein als de Noordzee. De komende paar jaar blijven nog maximaal 4 van onze zeekabels operationeel (drie naar Groot-Brittannië en één naar Denemarken). Er is geen Nederlandse telecom partij die investeert in zeekabels zoals in de jaren negentig wel het geval was. De Zeekabel Coalitie roept op:

1. Bedrijfsleven en overheid nemen verantwoordelijkheid en investeren gezamenlijk om onze zeekabel verbindingen op benodigd niveau te brengen.
2. Investeer nu in minimaal twee nieuwe intercontinentale verbindingen om te voldoen aan de verwachte vraag tegen 2035.

De brug naar de toekomst ligt niet klaar – die moeten we nú samen bouwen!

Onze partners

amsix

DUTCH DATA CENTER ASSOCIATION

DIGITAL REALTY

eurofiber

i3D.net

FCA FIBER CARRIER ASSOCIATION

kpn

Innovation Quarter

Invest & Innovate in Greater Rotterdam-The Hague

RELINED FIBER NETWORK

SSCS

worldstream

greenhouse datacenters

VELA

EQUINIX

INVEST IN Holland

NLIX

SURF